

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Metodika pro vzdělávací oblast Člověk a svět práce

Domeček

Vytvořeno v rámci projektu OPVVV „Pregraduální vzdělávání v učitelských oborech na Pedagogické fakultě Ostravské univerzity“, reg.č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_038/0006778

„Toto dílo je licencováno pod licencí Creative Commons [Uveďte původ-Neužívejte komerčně 4.0 Mezinárodní]. Licenční podmínky navštivte na adrese <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/legalcode.cs>.“

Název: Domeček

Autor: Mgr. Jakub Vaněk

Anotace: Domeček je jednoduchý výrobek, na kterém se žáci naučí čtení a rýsování technického nákresu a základní dovednosti: orýsování, řezání, pilování, broušení, povrchovou úpravu.

Vzdělávací oblast RVP ZV:	Člověk a svět práce
Tematický okruh:	Práce s technickými materiály
Doporučený věk žáků:	6. ročník
Časová náročnost:	4 vyučovací hodiny

Cíle (očekávané výstupy RVP):

ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň;

ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí;

ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost;

ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku;

ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu.

Cíle (z pohledu žáka):

- Specifikuje vybrané druhy dřev a jejich základní mechanické vlastnosti s ohledem na praktické využití v běžném životě;
- Dokáže narýsovat jednoduchý technický nákres podle předlohy;
- Objasní podstatu a důležitost kótování a dokáže přečíst zadaný technický výkres;
- Spolupracuje ve skupině na řešení problémové úlohy;
- Obkreslí tvar výrobku podle šablony;
- Navrhne optimální technologický postup výroby;
- Používá vybrané ruční nářadí a provádí operace řezání a pilování podle technologického postupu výroby;
- Povrchově upraví výrobek brusným papírem a nátěrem barvou.

Potřebný materiál: dřevo, vodou ředitelné barvy.

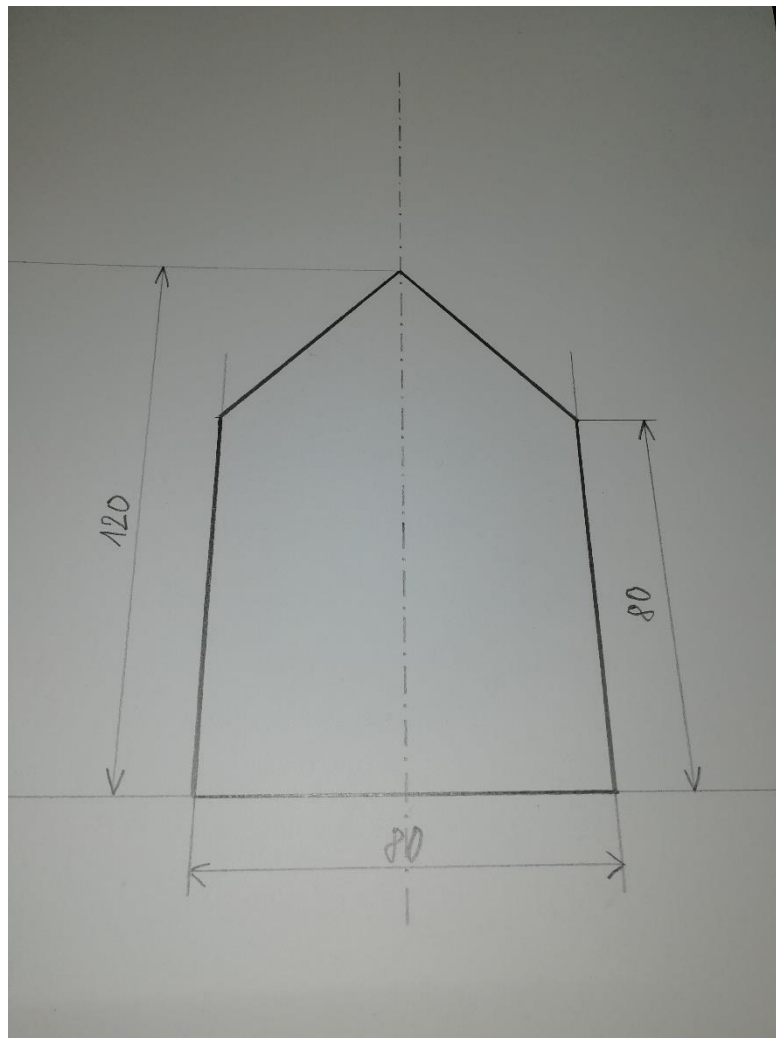
Potřebné nářadí a pomůcky: svěrák, tužka, pravítko, pila na dřevo (ocaska, čepovka), pilník, brusný papír, štětec, ochranné vložky do svěráku.

Teoretický úvod:

Dřevo bylo od dávných dob jedním z nejvšestrannějších a nejrozšířenějších materiálů. Představuje lehký a přitom pevný materiál, který má dobré tepelné, izolační a estetické vlastnosti. Lehce se obrábí, což umožňuje využití při výrobě stavebních prvků, hudebních nástrojů, obalů, sportovních potřeb a dalších výrobků. Má však i některé nedostatky způsobené změnami svých vlastností (sesychání, bobtnání, hnutí, hoření).

Postup realizace:

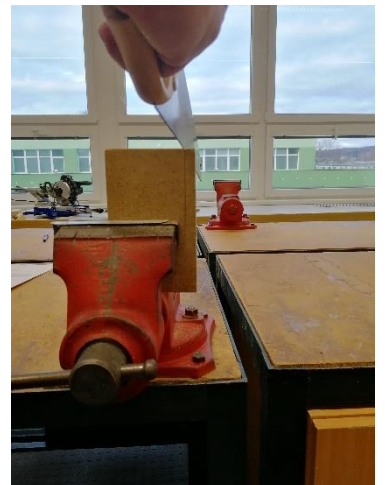
1. Překreslení technického nákresu výrobku z tabule do sešitu.

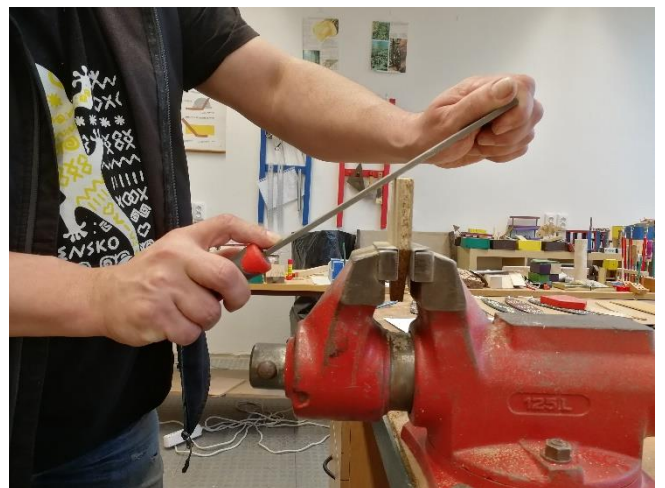
2. Upevnění materiálu s plechovými vložkami (proti vrypům) do svěráku.

3. Vyřezání tvaru domečku pomocí pily.

4. Pilování případných nerovností pilníkem.

5. Broušení brusným papírem.

6. Nátěr domečku barvou pomocí štětce.

7. Úklid pracovního místa a nářadí.

Metodické poznámky, motivace, doporučení a rizika:

Žáci se dozvěděli o základech kótování a čtení jednoduchého technického nákresu. Vyzkoušeli si řezání pomocí pily, pilování pomocí pilníku, broušení a povrchovou úpravu barvami. Také se seznámili s různými druhy nářadí, s některými z nich prakticky. Poznali blíže materiál (dřevo), o něm se dozvěděli podrobnější informace. Práce a dotek se dřevem v nich podnítila smyslové vnímání, vztah k materiálu a následně k přírodě. Důležitou součástí práce je bezpečnost, především při manipulaci s nářadím, a bezpečný postoj při práci.

Použité zdroje a literatura:

VAŇKOVÁ, Hana a Vladimír VANĚK. *Technické materiály pro učitelství 1. stupně ZŠ: studium denního studia, studia při zaměstnání a postgraduálního studia*. Ostrava: Pedagogická fakulta, 1991. ISBN 80-7042-042-1.